

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра
на основі здобутого освітнього ступеня бакалавра,
магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
спеціальність	035 «Філологія»
спеціалізація	035.10 «Прикладна лінгвістика»
освітня програма	«Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)»

Київ 2021

ВСТУП

Програма вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньою програмою «Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)» за спеціальністю «Філологія» базується на вимогах освітньо-кваліфікаційної характеристики і освітньо-професійної програми.

Програма визначає перелік питань, структуру білету та критерії оцінювання знань здобувачів ступеня магістра за спеціалізацією 035.10 «Прикладна лінгвістика».

Вступні фахові випробування складаються з тестової перевірки знань вступників з таких дисциплін:

1. Вступ до мовознавства.
2. Практика перекладу з першої іноземної мови.
3. Стилїстика першої іноземної мови.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. ВСТУП ДО МОВОЗНАВСТВА

Предмет мовознавства. Напрями мовознавства: порівняльно-історичне мовознавство, типологічне мовознавство, ареальна лінгвістика, комунікативна лінгвістика, психолінгвістика, соціолінгвістика, когнітивна лінгвістика, гендерна лінгвістика та ін.

Методи дослідження мови (описовий, порівняльно-історичний, зіставний, структурний та ін.). Синхронія і діахронія.

Мова як знакова система. Семіотика. Поняття знака. Мовні контакти. Диференціація та інтеграція мов. Піджин. Креольська мова. Запозичення, їх види, шляхи адаптації. Поняття національної та літературної мов. Міжнародні й штучні мови.

Порівняльне вивчення мов. Поняття прамови, мовної сім'ї, генеалогічної класифікації мов.

Лексикологія як розділ мовознавчої науки. Основні розділи лексикології: семасіологія, етимологія, фразеологія, ономасіологія, ономастика, термінологія, лексикографія.

Слово як лінгвістична одиниця. Ознаки слова. Слово і лексема. Лексичне значення слова та його типи. Моносемія і полісемія. Розвиток значення слова у напрямку його звуження, розширення або зміщення.

Основні поняття словотвору: твірна основа, дериваційний афікс, словотвірне значення, словотвірний тип, словотвірний ланцюжок, словотвірне гніздо.

Способи словотворення: 1) морфологічні; 2) морфологічно-синтаксичні, 3) лексико-семантичний; 4) лексико-синтаксичний.

Словотвірний аналіз слова. Продуктивні словотвірні моделі сучасної української мови.

Список рекомендованих джерел

1. Бевзенко С. П. Вступ до мовознавства: Короткий нарис: навч. посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навч. закладів / С. П. Бевзенко. – К. : Вища шк., 2006.
2. Вступ до мовознавства : підручник / [І. О. Голубовська, С.М. Лучканин, В. Ф. Чемес та ін.]; за ред. І. О. Голубовської. – К. : ВЦ «Академія», 2016.
3. Дорошенко С. І. Вступ до мовознавства / С. І. Дорошенко, П. С. Дудик. – К. : Вища шк., 2000.
4. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства / Ю. О. Карпенко. – К. : Либідь, 2009.
5. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник / М. П. Кочерган. – К. : Академія, 2014.
6. Левицький А. Е. Вступ до мовознавства. Навчальний посібник / Левицький А. Е., Сингаївська А. В., Славова Л.Л. – К. : Центр навчальної літератури, 2006.
7. Сербіна Т. Г., Чеберяк А. М. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник для студентів іноземної філології. – Рівне: О.Зень, 2018.
8. Федорова Л. М. Вступ до мовознавства: Навч. посібник. – К.: КНТЕУ, 2019.

Розділ 2. ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Переклад як прикладна мовна дисципліна, її предмет і значення. Усний переклад і його види. Письмовий переклад і його види. Способи перекладу. Стратегії перекладу.

Способи перекладу англійських антропонімів. Способи перекладу українських антропонімів. Способи перекладу імен царів, королів, біблійних імен. Переклад прізвиськ.

Переклад назв компаній, фірм. Переклад назв громадських установ, партій й профспілок. Переклад назв міжнародних установ і організацій. Переклад назв інформаційних агентств. Переклад назв театрів, кінотеатрів та готелів. Переклад назв установ, названих на честь визначних історичних й політичних діячів. Переклад назв газет й журналів.

Переклад назв країн. Принципи перекладу назв міст і сіл. Переклад назв вулиць і проспектів. Переклад назв частин світу, континентів. Переклад назв гір. Переклад назв водоймищ: озер, рік, морів, океанів. Переклад назв національних заповідників і парків.

Поняття інтернаціоналізмів та термінів. Типи інтернаціоналізмів. Способи перекладу інтернаціоналізмів відповідно до їх типів.

Псевдоінтернаціоналізми (хибні друзі перекладача). Способи перекладу термінів.

Поняття реалії. Типи реалії. Способи відображення значення реалії англійською та українською мовами.

Поняття фразеологічного звороту й сталого виразу. Типи фразеологічних зворотів. Способи перекладу фразеологічних зворотів.

Поняття аббревіатури та акроніму. Основні типи аббревіатур та акронімів. Шляхи відтворення при перекладі.

Поняття неологізму. Мовна інтерференція та проблема перекладу неологізмів. Функції неологізмів.

Поняття евфемізмів. Класифікація евфемізмів. Основні способи відтворення евфемізмів.

Поняття синтаксичної іменникової конструкції. Принципи творення безсполучникових іменникових конструкцій.

Поняття трансформації. Основні лексико-семантичні заміни: генералізація, конкретизація, диференціація, модуляція, цілісне перетворення, компенсація втрат. Додаткова експлікація та описовий переклад. Синонімічний й антонімічний переклад.

Типи граматичних трансформацій (перестановка, заміна, додавання, упускання, членування та об'єднання речень).

Список рекомендованих джерел

1. Карабан В.І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову : навч. посібник / В.І. Карабан, Дж.Мейс. – Вінниця, 2003.
2. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу : навч. посібник / В. В. Коптілов. – Київ : Юніверс, 2003.
3. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу : підручник / І.В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2006.
4. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту : навч. посібник / С. Є. Максимов. – Київ : Ленвіт, 2012. – 203 с.
5. Черноватий Л.М. Переклад англомовної економічної літератури : навч. посібник / Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярощук І.П. – Економіка США. Загальні принципи. – Вінниця, 2005.

Розділ 3. СТИЛІСТИКА ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Поняття стиль, стилістика. Стилiстика у системi наук. Текст. Контекст. Рівні аналізу.

Фонетичні засоби стилістики (алітерація, асонанс, оноματοпея). Графічні засоби. Графіко-фонетичні засоби. Рима. Ритм. Наголос.

Стилістичні функції літературної мови. Стилістичні функції розмовної мови. Диференціація лексики англійської мови за стилістичними ознаками. Стилістичні функції фразеологізмів англійської мови.

Поняття семасіології. Лексична та стилістична семасіологія. Полісемія. Синоніми. Антоніми. Омоніми. Пароніми.

Поняття експресивних засобів та стилістичних фігур на синтаксичному мовному рівні. Синтаксичні виразні засоби, які засновані на експансії вихідної моделі: повтор, перелічення, синтаксична тавтологія, емфатичні конструкції, вставні речення. Риторичні питання. Асиндетон і полісиндетон.

Офіційно-діловий стиль. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль. Розмовний стиль.

Список рекомендованих джерел

1. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов: Навчальний посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2011.
2. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004.
3. Жуковська В.В. Основи теорії та практики стилістики англійської мови: Навчальний посібник. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010.
4. Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови: Підручник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2000.
5. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Навчальний посібник для студентів старших курсів факультетів англійської мови. – Вінниця: Нова Книга, 2004.
6. Лотоцька К. Я. Стилістика англійської мови: Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення:

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання:

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
  - Правильна відповідь за кожне тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
  - Особи, які отримали менше 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.